

Reglemente för skolskjutsar

SAMESKOLSTYRELSEN

Skolskjuts

Rätten till skolskjuts regleras för Sameskolstyrelsens skolor i Skollagen (2010:800), 13 kapitlet, 23 paragrafen. I paragrafen står det:

En elev i sameskolan har rätt till de resor som krävs för utbildningen. Staten ska stå för kostnaderna. En elev i sameskolan som till följd av skolgången måste bo utanför det egna hemmet har rätt till tillfredsställande förhållanden. Staten ska svara för detta utan extra kostnader för eleven.

Enligt samma lag 10 kapitlet, 32 paragrafen har elever i grundskola, under vissa angivna förhållanden, rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka. Prövningen ska ske utifrån barnets behov av skolskjuts från den bostad där det huvudsakligen är bosatt under den tidsperiod som skolgång sker.

I första kapitlet, åttonde paragrafen i Skollagen står det att:

I all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt.

I förarbetena till Skollagen anges följande angående skolskjuts:

Kostnadsfri skolskjuts är en viktig del av rätten till likvärdig utbildning för eleven i grundskola med offentlig huvudman. Också elever i same- och specialskolan har rätt till kostnadsfria resor mellan skola och hem. Rätten till skolskjuts innebär att kommunen är skyldig att anordna kostnadsfri skolskjuts om sådan behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållande, elevens funktionsnedsättning eller en annan särskild omständighet. Alla dessa förutsättningar ska prövas individuellt i varje enskilt fall.

Utöver de bestämmelser som reglerar skolskjutsverksamheten ska ekonomiska och kvalitativa hänsyn beaktas vid planeringen av verksamheten. Sameskolstyrelsen kan i viss utsträckning samordna transporter trots att det kan leda till väntetid för elever.

Regler för skolskjuts

Med skolskjuts avses resor mellan anvisad på- respektive avstigningsplats i hemmets närhet och skolan i anslutning till skoldagens början och slut.

All skolskjuts på morgonen organiseras utifrån skolstart. Det vill säga från ungefär klockan 8.00, vilket innebär att ingen anpassning sker till sovorgnar eller andra förändringar. Skolskjutsar ska samordnas i den mån det går inom den egna skolenheten och tillsammans med kommunens skolskjutsar. Skolskjutsar inom tätort samordnas med lokaltrafiken och skolskjutsarna i byarna samordnas med linjetrafiken. Elever med långa väntetider har rätt till skolskjuts med taxi.

Skolskjuts omfattar inte förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem. Vid särskilda skäl kan skolskjuts erbjudas elever inskrivna i fritidsverksamheten. Resor inom skolans verksamhet, alltså resor för studiebesök och liknande, räknas inte som skolskjuts.

Adress där elev hämtas innan skoldagens början och lämnas efter skolans slut är alltid i anslutning till bostadsadressen och kan inte ändras tillfälligt. Skolskjuts är till endast för de som uppfyller kraven för skolskjuts. Kompisar eller anhöriga får inte åka med i skolskjutsen.

För att skolskjuts ska kunna garanteras vid förändringar ska schema för skolskjuts meddelas skolskjutsansvarig eller rektor på enheten minst sju dagar i förväg. Skolan meddelar entreprenören.

Skolskjuts vid placering i fritidshem

De elever som är berättigad till skolskjuts och som samtidigt har ansökt om och fått en plats på fritidshem efter skoldagens slut har inte rätt till skolskjuts efter det att eleven slutat för dagen på fritids.

Skolskjutsansökan sker en gång per år

Ansökan om skolskjuts ska ske en gång per år. De beslut som tas där skolskjuts beviljas gäller för ett läsår i taget.

Detta gäller oavsett om skolskjutsansökan grundar sig på att färdvägens längd överstiger avståndsgränserna eller om det grundar sig på annat, till exempel dubbel bosättning, trafikförhållande, funktionsnedsättning hos elev eller annan särskild omständighet.

Ansökan ska vara inlämnad senast den 31 maj.

Busskort

Läsårskortet är ett busskort som gäller för läsåret och är att betrakta som ett värdebevis. Läsårskortet gäller för resa till och från skolan under skoldagar men inte under loven.

Borttappat eller stulet kort anmäls snarast till skolan. Även trasigt kort lämnas till skolan. Kortet ersätts med ett nytt.

Eleven eller vårdnadshavaren ska betala den faktiska kostnaden för nytt busskort då det gamla tappats bort, stulits eller har hanterats vårdslöst. Kostnaden uppgår för närvarande till 50 kronor vilket alltså är den faktiska kostnaden till Länstrafiken. Det nya kortet erhålls när ersättningen betalas till skolan.

Trafikförhållanden

Trafikmiljöer där fordon och barn vistas innebär alltid risker men vissa trafikmiljöer är förbundna med större risker än andra. Detta ska vägas in vid bedömning av huruvida elev ska beviljas skolskjuts eller inte.

Oavsett avståndsregeln kan skolskjuts beviljas om närmaste lämpliga skolväg bedöms ha särskilt farlig trafikmiljö.

Om skolvägen under vinterperioden bedöms påtagligt riskfylld kan tillfällig skolskjuts beviljas. Bedömningen görs utifrån de förutsättningar som är aktuella i det enskilda ärendet.

Vid behov sker bedömningen från fall till fall och hänsyn tas bland annat till elevens ålder och mognad.

Skolskjutstider, väntetider och samåkning

För att få samordningen av skolskjutsen på morgonen att fungera på ett tillfredsställande sätt för alla, ska barnen som blivit beviljad särskild anordnad skolskjuts vara klar för hämtning fem minuter innan angiven tid. Skolskjutsen har rätt att komma fem minuter före respektive femton minuter efter angiven tid utan att det räknas som tidig eller sen transport.

Tider kan inte ändras vid till exempel egen sjukdom, tandläkarbesök eller liknande. I dessa situationer är det vårdnadshavaren som ansvarar för transporten. Om skolan ställer in lektioner eller liknande, är det skolan som ansvarar för barnen till dess ordinarie skolskjuts kommer.

Vissa väntetider och förlängning av färdväg kan vara nödvändig av ekonomiska och praktiska skäl för samordning av elever med olika skoltider och/eller bostadsställen. För att denna samordning ska fungera kan eleverna få vänta på sin skolskjuts. Väntetiderna för eleverna är:

- Förskoleklass till och med årskurs tre, maximalt tre timmar per vecka.
- Årskurs fyra till och med sex, maximalt fem timmar per vecka.

De första femton minuterna i anslutning till lektionen räknas inte som väntetid.

Individuella omständigheter

Elever och vårdnadshavare kan uppleva förhållanden kring skolvägen mycket olika. Om Sameskolstyrelsen och vårdnadshavaren gör olika bedömningar av trafiksäkerhetsförhållanden gäller Sameskolstyrelsens bedömning.

Om det gäller upplevelser av skolvägen, till exempel att det är mörkt, att skolvägen går genom tät skog eller att det finns annat som ett barn kan uppfatta som skrämmande är det ett föräldraansvar att stödja eleven så att denna klarar av sin skolväg eller väg till hållplatsen.

Oavsett nämnda avståndsregler kan skolskjuts beviljas om gång- eller cykelvägen bedöms trafikfarlig. Bedömningen görs av Sameskolstyrelsen.

Sameskolstyrelsen har skyldighet att anordna skolskjuts för elever på grund av sådana situationer där det framgår som nödvändigt eller motiverat att bevilja skolskjuts. Om skolvägen under vinterperioden bedöms som riskfylld kan tillfällig skolskjuts beviljas. Bedömningen görs utifrån rådande förhållanden i det enskilda fallet.

Funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet

Elev med funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet, till exempel medicinska skäl, kan få kostnadsfri skolskjuts utan hänsyn till avstånd. Behovet ska styrkas genom ett intyg av elevhälsan eller annan vårdinstans.

Vid funktionsnedsättning ska en bedömning göras om funktionsnedsättningen påverkar elevens möjlighet att ta sig till skolan. Det ankommer på eleven och dess vårdnadshavare att presentera ett relevant underlag för bedömningen. Vid annan särskild omständighet kan skolskjuts beviljas.

Kortaste gångavstånd från bostad till skolan

För elever i förskoleklass upp till och med årskurs sex tillämpas kortaste gångavstånd mellan bostad och skola vid samtliga sameskolor. Det gäller även den kortaste användbara vägen till skolbussen.

Skolskjuts kan även anordnas vid kortare skolväg än vad som angivits om särskilda skäl finns.

Avstånd

För att erhålla skolskjuts gäller att kortaste gång- eller cykelavstånd mellan hemmet eller hållplatsen vid hemmet och skolan eller skolans hållplats ska vara:

- För elever i förskoleklass och elever upp till och med årskurs tre, minst tre kilometer.
- För elever i årskurs fyra upp till och med årskurs sex, minst fyra kilometer.

Avståndet är kopplat till elevens årskurs, inte emot elevens faktiska ålder. Exempelvis är avståndsgränsen för en elev i årskurs tre som är ett år äldre än klassens övriga elever fortfarande tre kilometer och inte fyra kilometer, vilket är avståndsgränsen för jämnåriga elever i årskurs fyra.

Dubbel bosättning, växelvis boende

Utgångspunkten för elevens rätt till skolskjuts utgörs av elevens bostadsadress vilken i regel är densamma som elevens folkbokföringsadress. I vissa fall kan utgångspunkten utgöras av en bostadsadress som inte är elevens folkbokföringsadress, till exempel placering i korttidsboende.

I vissa fall, vid gemensam vårdnad, kan eleven anses ha två bostadsadresser. Dessa fall benämns nedan som dubbel bosättning. Om förutsättningar för dubbel bosättning är uppfyllt ska en bedömning av elevens rätt till skolskjuts göras med utgångspunkt i elevens båda adresser.

Förutsättningar för skolskjuts vid dubbel bosättning:

- Båda bostadsadresserna är belägna inom kommunen.
- Boendet ska bygga på ett fast och varaktigt arrangemang och vara likvärdigt fördelat på de båda adresserna.
- Beslutet är ett verkställighetsbeslut.

Ansvar

Sameskolstyrelsen, aktuell skola, skolskjutsentreprenören, föraren, föräldrar och elever har alla del i ansvaret under resan mellan hemmet och skolan.

Vårdnadshavarens ansvar

Vårdnadshavaren har ansvaret för eleven mellan hemmet fram till att eleven antingen stigit på upphandlad skolskjuts eller när eleven på överenskommen tid kommer till skolan.

Vårdnadshavarna förutsätts svara för att barn förbereds på att klara sin skolväg på ett så säkert sätt som möjligt. Det kan innebära att barnet måste följas till skola eller hållplats under så lång tid som det behövs för att barnet ska klara av att gå till skolan eller hållplatsen på egen hand.

Säkerhetsfrågor och problem med anknytning till vägen mellan bostaden och hållplatsen löses i första hand i samråd mellan skola och föräldrar. På hållplatsen är det i första hand vårdnadshavarna som ska se till att gällande ordningsregler följs.

Skolans ansvar

Skolan ansvarar för att tillsyn och för att ordnings- och säkerhetsregler efterföljs från det att eleven stigit ur skolskjutsen fram till dess eleven åter kan gå ombord på skolskjutsen.

Vid eventuella väntetider är det skolan som ansvarar för ordning och säkerhet. Elever som väntar på skolskjuts i slutet av skoldagen ska ges möjlighet att vistas inomhus. Skolans ansvar innebär dock inte en skyldighet att sysselsätta eleven i väntan på hemtransport.

Entreprenörens ansvar

Under transporten är det entreprenören och föraren som ansvarar för att gällande trafikbestämmelser och ordningsregler följs. Säkerhetsbälte ska användas under transportererna.

Det är inte tillåtet för chauffören att släppa på eller av eleven på andra ställen än de som finns angivna i skolskjutsplanen.

Bomkörning

Om eleven missar sin skolskjuts till skolan är det föräldrarna som har ansvaret för att eleven kommer till skolan. Föräldrarna eller skolan får inte beställa extra skolskjuts. Om så sker betalar inte Sameskolstyrelsen denna extra kostnad.

Endast i de fall där elev på grund av undervisningen missat upphandlad, bokad skolskjuts från skolan är det skolans skyldighet att ordna för elevens transport till den bestämda hållplatsen eller hemmet.

Avbokning

Föräldrar till elever som åker skolskjuts meddelar berörd entreprenör om skolskjuts ställs in på grund av sjukdom eller annan frånvaro.

Inställd skolskjuts vid extrema förhållanden

Om entreprenören eller föraren av ett skolskjutsfordon bedömer att transporten på grund av väderlek, vägens beskaffenhet eller andra liknande skäl inte kan genomföras på ett trafiksäkert sätt, ställs transporten in. Vårdnadshavare ansvarar själv för transporten vid utebliven skolskjuts.

Inga ersättningar utgår vid sådana tillfällen, varken till elev, vårdnadshavare eller entreprenör.

Försäkring

Om en elev skadas vid en trafikolycka, eller får någon av sina tillhörigheter förstörda i samband med en olycka, hanteras alla kostnadsanspråk via fordonets trafikförsäkring.

En elev som med avsikt skadar någonting i fordonet är ersättningsskyldig gentemot entreprenören, som har möjlighet att rikta skadeståndskrav mot eleven. När en elev oavsiktligt skadar något i fordonet kan föräldrarnas hemförsäkring i vissa fall användas.

Incident

Incidenter och tillbud i samband med skolskjutsverksamheten ska alltid rapporteras till rektor på skolan. Sameskolstyrelsen och entreprenören ansvarar för att dokumentera eventuella avvikelser i skolskjutsverksamheten.

Överenskommelser om ersättning för självskjuts

Överenskommelser om självskjuts innebär att vårdnadshavare mot viss ersättning från Sameskolstyrelsen tar över det dagliga ansvaret för skolskjutsen. En sådan överenskommelse kan skrivas när någon annan skolskjuts inte är möjlig.

Ersättningen följer den skattefria delen av de normer som gäller för bilersättning. Det krävs inga särskilda försäkringar vid självskjuts eftersom fordonets trafikförsäkring även omfattar passagerare.

Överklagande av förvaltningsbeslut

Den som berörs av beslutet har rätt att överklaga. Överklagan ska lämnas skriftligt inom tre veckor efter att den sökande har tagit del av Sameskolstyrelsens beslut. Överklagandet skickas först till Sameskolstyrelsen som då gör en omprövning av beslutet. Om Sameskolstyrelsen står fast vid sitt beslut skickar Sameskolstyrelsen ärendet vidare till förvaltningsrätten.

Beslut i skolskjutsfrågor kan överklagas genom förvaltningsbesvär, enligt svenska förvaltningslagen paragraferna 22-25. Överklagande ska ställas till Förvaltningsrätten i Norrbottens län.

Rutin för ansökan om skolskjuts

- Vårdnadshavaren ansöker om skolskjuts inför varje läsår. Blanketten *Ansökan om skolskjuts* ska användas. Sista ansökningsdag inför varje nytt läsår är **31 maj**.
- Ansökan fylls i av vårdnadshavare och skickas till respektive sameskola.
- Rektorn för sameskolan behandlar ansökningarna och fattar beslut om skolskjuts utifrån förordningarna.
- Rektorn skickar beslutet till berörda vårdnadshavare.
- Rektorn skickar in samtliga ansökningar om skolskjuts med beslut till Sameskolstyrelsen för att diarieföras.